

тих якостей великих людей, наслідувати яку не є принизливим ні для кого. Точність — це ознака уваги до господаря і господині, що чекають гостей у зазначений у запрошенні час.

Запізнення вважається порушенням етикету і може бути сприйняте як образа. Чекають того, хто запізнюється, не більше зазначеного часу, потім запрошують гостей до столу, щоб не склалося враження, що останньому віддається перевага щодо інших.

Висновки та пропозиції. Таким чином, можна сказати, що сучасне життя сповнене швидких перемін, викликаних демократичними змінами в нашому суспільстві. Воно потребує індивідуумів, всебічно і ґрунтовно освічених, з глибоким почуттям відповідальності та з гідним рівнем морально – етичної культури щодо наявних знань відносно правил, пов'язаних з поведінкою, діяльністю і відносинами між людьми, що ї здатне становити позитивний моральний досвід поколінь.

Анотація. В статъе рассмотрены приемы размещения участников встречи.
Summary. The meeting participants placing methods are considered in the article.

Література.

1. Аболіна Т.Г., Єфименко В.В. та ін. Етика: Навч. посіб. — К., 1992. - 218 с.
2. Афанасьев І. В. Діловий етикет. — К, 2003. — 368 с.
3. Вольф Инга. Современный этикет. — М.: Кристина и К°, 1996. — 256с.

УДК 658.152

Власюк Ю.О.
к.е.н., Таврійський ДАТУ

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ АПК

Анотація. В статті розглянуті питання ефективного управління інвестиційною діяльністю аграрних підприємств та особливості формування інвестиційної стратегії.

Ключові слова. Інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційна стратегія.

Постановка проблеми. Питанням ефективної діяльності підприємств агропромислового комплексу постійно приділяється значна увага в економічних дискусіях і публікаціях. При цьому особливий інтерес викликають питання щодо основних факторів, які сприяють економічному зростанню. Сталий розвиток підприємств аграрного сектору у довгостроковій перспективі можливий лише за умов активізації інвестиційної діяльності суб'єктів агропромислового комплексу та реалізація цілеспрямованої державної інвестиційної політики. Вирішення цих проблем вимагає суттєвих змін щодо принципів та методів інвестиційного менеджменту галузі.

Аналіз досліджень і публікацій. Питанням управління інвестиційними процесами на рівні держави, галузі й окремого підприємства приділено значну увагу в роботах А.П. Гайдуцького, М.П. Денисенка, І.О. Бланка, А.А. Пересади, М.І. Кісіля, С.О. Гуткевич, А.С. Музиченка, Н.В. Ковтун, А.В. Чупіса та ін.

Ціль роботи. Метою роботи є дослідження основних аспектів управління інвестиційною діяльністю підприємств АПК.

Виклад основного матеріалу. Здійснення ефективної інвестиційної діяльності передбачає відповідне управління цим процесом. Що, в цілому, передбачає залучення інвестиційних ресурсів та їх ефективне використання для досягнення запланованого кінцевого результату. Як відзначив І.О. Бланк [2], основною метою управління інвестиційною діяльністю є забезпечення реалізації найбільш ефективних форм капіталовкладень, спрямованих на розширення економічного потенціалу підприємства.

Управління інвестиціями полягає в тому, що воно дозволяє формулювати загальні цілі розвитку підприємства, отже, і його інвестиційну стратегію. У процесі формування інвестиційної стратегії підприємства виділяють чотири основні етапи.

На першому етапі передбачається здійснення аналізу поточного стану підприємства, макроекономічного середовища та зовнішніх умов. Аналіз поточного стану суб'єкта господарювання крім стандартних досліджень,

передбачає акцентування уваги на аналізі стану реального інвестування в аграрних підприємствах у попередніх періодах. Помилкою окремих підприємств є акцентування уваги на підвищення якості продукції, що ними виготовляється, а вдосконалення загальної технології залишається другорядним. Таким чином, матеріально-технічна база подібних підприємств залишається на низькому рівні, який в у майбутньому не дозволить підприємству розвиватися далі.

Під час моніторингу зовнішніх умов основна увага має приділятися дослідженню правових умов інвестиційної діяльності, аналізу кон'юнктури інвестиційних ринків. Від повноти й точності інформації про весь спектр факторів, що здійснюють вплив на інвестиційну діяльність, залежить ефективність управління інвестиційною діяльністю та результати інвестування.

Прийняття рішень стосовно інвестування обумовлюється такими основними факторами, як вид інвестицій, вартість проекту, наявність інвестиційних ресурсів, ступінь ризику втрати капіталу.

Основу інвестиційної діяльності підприємства становить реальне інвестування. У сучасних умовах в більшості підприємств цей вид інвестування є єдиним напрямом інвестиційної діяльності [2, Т2 с.41]. Але, ефективне виробництво сільськогосподарської продукції та сталий розвиток аграрних підприємств передбачають впровадження інноваційних технологій, тобто постає необхідність у збільшенні обсягів інноваційних інвестицій.

Вибір інвестиційних проектів обумовлюється рівнем забезпеченості підприємства власними ресурсами та існуючими можливостями їх залучення. Зокрема, з метою залучення державних коштів аграрні підприємства приймають участь в певних державних програмах підтримки сільськогосподарських виробників.

Однією з характерних рис управління інвестиційним процесом є врахування фактору невизначеності, що пов'язане з динамічністю зовнішнього середовища, тривалістю процесу реалізації проекту. Особливої актуальності

цей фактор набуває у довгостроковому прогнозуванні при побудові динамічних моделей, які дають можливість приймати послідовні (пошагові) рішення [1].

На другому етапі відбувається визначення стратегічних цілей інвестиційної діяльності підприємства, побудова дерев цілей, порівняння цілей та підцілей зі сценаріями майбутнього; позначення проблем, які передбачається вирішувати за допомогою стратегічного управління. Система цілей та основні напрямки інвестиційної діяльності на довгостроковий період формуються виходячи із загальної стратегії економічного розвитку підприємства та очікуваної кон'юнктури інвестиційного ринку.

Основними серед таких цілей є забезпечення доходності капіталу, зростання капіталу підприємства, мінімізація інвестиційних ризиків.

Доходність інвестиційних проектів, що реалізуються аграрними підприємствами, перш за все, залежить від організації виробничих процесів на підприємствах, обсягів та структури виробництва продукції. Обсяг і структура виробництва, у свою чергу, визначається рівнем і структурою потреб населення. Зміни потреб, які завжди є первинними по відношенню до виробництва, передбачають безперервний розвиток виробництва, кінцеве призначення якого полягає у задоволенні потреб споживачів [4].

Зростання капіталу підприємств є можливим у разі розробки достовірних та стійких за вхідними даними прогнозів; високого рівня підготовки керівників різних рівнів; дослідження ринків збуту; аналізу діяльності конкурентів та розробки і реалізації відповідних заходів. Крім того, значних результатів діяльності досягають промислово-фінансові групи та кластерні утворення.

До методів мінімізації ризиків можна віднести: підготовка резервних альтернативних інвестиційних, науково-технічних, виробничих, збутових та інших заходів, які дублюють планові заходи, що пов'язані з реалізацією ризику; проведення біржових операцій, які страхують забезпеченість підприємства різного роду матеріальними ресурсами і збут продукції підприємства; синхронізація періодів підвищення ризиків за одним з проектів з періодами

найбільш надійних доходів за проектами, які паралельно реалізуються підприємством тощо.

Третій етап передбачає розробку і відбір інвестиційних проектів у відповідності до визначених цілей. На даному етапі відбувається безпосередньо розробка проектів; визначення структури витрачання ресурсів; обґрунтування методів фінансування; оптимізація структури джерел інвестиційних ресурсів відповідно до потреб.

Форма обґрунтування проекту залежить від форм реального інвестування, обсягів вкладених коштів, наявності/відсутності зовнішніх джерел інвестування тощо. Розроблений інвестиційний проект має дозволяти власникам підприємства та інвесторам всебічно оцінити доцільність його реалізації та очікувану ефективність.

Вважається, що джерела інвестицій є основою управління інвестиційним процесом, тому від планування їх залучення та витрачання напряду залежить ефективність реалізації інвестиційних проектів. Основною проблемою в інвестиційній сфері на сучасному етапі є значний дефіцит власних джерел інвестиційних ресурсів у аграрних підприємств, оскільки можливості використання амортизаційних відрахувань в умовах інфляції значно знижуються, а рівень прибутковості аграрних підприємств залишається низьким. Одним із джерел фінансування інвестиційної діяльності підприємств є комерційний кредит, але довготермінові інвестиції рідко мають очікуваний рівень рентабельності [5]. Для виробників рівень ціни кредиту майже завжди перевищує його фінансову віддачу.

Обґрунтування доцільності обраної інвестиційної стратегії є завершальним етапом формування інвестиційної стратегії. Про її доцільність свідчить відповідність певним критеріям, основним з яких є ступінь відповідності результатів заданій меті.

Обрана інвестиційна стратегія не є незмінною, вона потребує постійного перегляду з врахуванням змін зовнішнього середовища, впливу чинників на діяльність суб'єкта господарювання. У вітчизняному сільському господарстві

непоодинокі випадки виникнення потреб у підготовці рішень щодо своєчасного завершення неефективних інвестиційних проектів. Такі ситуації виникають внаслідок мінливості ринкової кон'юнктури; погіршення фінансового стану підприємств, що є особливо актуальним у сучасних кризових умовах; змін у законодавстві, зокрема, у сфері оподаткування та стосовно ринку землі [3]. Відповідно до цього необхідно корегувати інвестиційні стратегії, змінювати або припиняти фінансування вже розпочатих проектів.

Висновки. В інвестиційній діяльності існує певна взаємозалежність: недостатні обсяги інвестування посилюють спад виробництва, а це, в свою чергу, зумовлює зниження інвестиційних можливостей суб'єктів господарювання і держави. Тобто, стає збільшення виробництва сільськогосподарської продукції можливе лише при впровадженні нових технологій, що, в свою чергу, вимагає додаткових вкладень капіталу. А стан справ в інвестиційній сфері агропромислового комплексу України залишається складним, внаслідок загострення кризових явищ. За існуючих умов аграрні підприємства мають навчитися достатньо швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища та вчасно корегувати свої інвестиційні стратегії.

Аннотація. В статті розглянуті питання ефективного управління інвестиційною діяльністю аграрних підприємств і особливості формування інвестиційних стратегій.

Ключевые слова. Інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційна стратегія.

Summary. The issues of effective investment management of agricultural enterprises, and especially of the investment strategies formation discussed in this article.

Keywords. Investments, invest, investment strategy.

Література.

1. Бакаєв Леонід Олександрович. Кількісні методи в управлінні інвестиціями: Навч. посіб./ Київський національний економічний ун-т. – К. : КНЕУ, 2000. – 152с. – Бібліогр.: с. 142-146.
2. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент. – К.: МП “ИТЕМ” ЛТД, 1995. – 447с.

3. Вітков М.С. Розвиток інвестиційної політики в сільському господарстві України // Економіка АПК. – 2005. - №1. – с.54-57.

4. Гуткевич С.О. Організація управління інвестиційним процесом (в аграрному секторі України): навчальний посібник. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2001. – 58с.

5. Захарін С.В. Кредитування інвестиційної діяльності // Фінанси України. - 2004. - №4. – с. 97-105.

УДК 658.589:338.432

Грицаєнко М.І.
економіст ТОВ ПКФ «Мелітопольська черешня»

ІННОВАЦІЙНА ОСНОВА ІНТЕНСИФІКАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Анотація - в статті розкривається теоретична сутність інтенсифікації сільськогосподарського виробництва, розглядається необхідність її розвитку на інноваційній основі

Ключові слова: інтенсифікація сільськогосподарського виробництва, додаткові вкладення, інноваційна діяльність

Постановка проблеми. Нині інтенсифікація набуває визначального характеру в подоланні кризових явищ у сільськогосподарському виробництві, освоєнні ринкових відносин, гарантуванні продовольчої безпеки країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інтенсифікації завжди приділялася пильна увага як з боку практиків, так і дослідників, в тому числі В.Г. Андрійчука, В. С. Балабанова, І. Бородіна, Г.С. Гордєєва, М.Н. Гумєрова, А. М. Емельянова, В.А. Іванова, О.І. Карінцевої, Я.А. Ловкова, Г. Котова, В.М. Коровкіна, Л.Г. Мельника, В.П. Мєртенса, В.Я. Мєсель–Веселяка, С. Рогачєва, П.Т. Саблука, І.Ф. Суєлова, М.І. Синюкова, Є.Д. Сисолятина, І.М. Четвертакова, В.П. Четвертакової та інших. Однак багато проблем цього процесу ще не вирішені. Дотепер збереглася велика розмаїтість підходів, визначень, думок у розумінні сутності, механізмів ефективності, класифікації, показників рівня й ефективності інтенсифікації. Це з однієї сторони підкреслює